

SECTORS

Ricard Valls
Zohar Consultoria & Màrqueting Social

“L’aportació més important a la filantropia, amb un 64%, correspon als 2,6 milions de ciutadans que donen

784 milions d’euros anuals a través de donacions mitjanes de 302 euros”

LA DIMENSIÓ DE LA FILANTROPIA

Als mitjans de comunicació són freqüents les notícies de *nous filantrops*, de fundacions amb grans pressupostos, de la donació de 10 milions d’euros d’Amancio Ortega... Però, alhora, molts de nosaltres fem donacions de 80 o 200 euros, per exemple ara amb el desastre del tifó a les Filipines o en la propera Marató de TV3. Però quina és la dimensió econòmica real de la filantropia? Qui són els donants? A quines causes van els diners? Quines han estat les implicacions de la recessió? On va la filantropia?

La filantropia a Espanya suposava el 2011 un total de 1.231 milions d’euros, el 0,1% del producte interior brut (PIB), amb molt pocs canvis fins avui. L’aportació més important a la filantropia, amb un 63,7%, correspon als 2,6 milions de ciutadans que donen 784 milions d’euros anuals a través de donacions mitjanes de 302 euros, molt concentrades en els segments de les classes

L’aportació de les obres socials ha caigut fins als 150 milions, quan havien estat les principals donants

mitjanes, d’uns 50 anys i amb rendes anuals d’entre 30.000 i 80.000 euros.

Aquests ciutadans són la base de la filantropia i, malgrat la crisi, les seves donacions han continuat creixent en un 5% fins al 2012, el primer any en què s’han reduït les seves donacions, segons l’*Estudi del perfil del donant*, de l’Associació Espanyola de Fundraising. Però el micromecenatge, en creixement exponencial, ha incorporat com a donants més de 95.000 joves que donen pels seus projectes i el seu futur.

Fins al 2010, el lideratge el tenien les obres socials, el pressupost de les quals va ser de 2.000 milions aquell any. D’aquest pressupost, uns 600 milions es dedicaven a la col·laboració amb múltiples i diverses activitats i a projectes de fundacions. Avui la seva aportació ha caigut fins als 150 milions, amb La Caixa com a donant destacada.

Les empreses i les seves fundacions, amb 75 milions d’euros, un 6,14%, ocupen un lloc significatiu. Al llarg dels últims anys les empreses han internacionalitzat la seva responsabilitat social corporativa en temes mediambientals, en les políti-

Cada vegada es destinen més donacions a R+D o al sector de la salut ROSER VILALLONGA / ARXIU

ques de relacions humanes i en la relació amb els proveïdors, mentre la seva contribució a la societat l’exerceixen a través del voluntariat corporatiu i de donacions de serveis i productes, més que a través de diners. L’actual entorn de reducció de deute, de reducció de beneficis i l’escàs atractiu de les deduccions per

donacions en l’impost de societats minimitzen les seves aportacions.

La fiscalitat és important per a les empreses: el 2005 França va augmentar les deduccions per donacions en l’impost de societats del 35% al 66%, cosa que va provocar un augment de les donacions des dels 1.000 milions

del 2005 fins als 2.500 milions el 2008. Encara que la crisi ha fet que es reduïssin novament fins als 1.800 milions l’any 2011, segons Admical France.

La reforma de la llei de Mece-natge suposaria un impuls a les donacions de les empreses, però no es pot ser optimista a curt termini, amb una administració orientada a recaptar i a limitar deduccions.

Hi ha més de 16.000 fundacions, però molt poques són fundacions familiars amb capital: la seva aportació filantròpica representa 85 milions d’euros, el 6,9% del total. Les raons de l’escassa presència d’aquestes fundacions són diverses: les característiques patrimonials de l’*old money* (diners vells), amb més patrimoni que capital o el perfil a la revista *Forbes* dels cent més rics a Espanya, amb fortunes recents. La majoria dels top 25 ja tenen fundació, entre les quals destaquen la Fundació Botín, la Fundació Barrié de la Maza, Rubiralta o Ramón Areces.

Més enllà de les grans fortunes tenim fundacions al nostre

Els ajuts a països en desenvolupament han disminuït a favor de les donacions a organitzacions socials

entorn (com la Fundació Cellex) que estan fent aportacions molt significatives en l’àmbit de l’R+D.

Per finalitzar, cal destacar el paper creixent dels llegats, una forma de filantropia en auge a causa de canvis culturals i a l’envelliment de la població. Salut, R+D i discapacitat són els sectors amb més potencial en aquest àmbit.

El mercat de la filantropia continuarà estable els propers anys amb volums similars als del 2011, encara que potser amb sorpreses en el micromecenatge i en els joves com a donants. Tanmateix, els filantrops són intel·ligents i destinen les donacions a allò que crea valor a cada moment. Els últims quatre anys, les donacions a països en desenvolupament han caigut a favor de les organitzacions socials, mentre que ha crescut l’interès cap a sectors com l’R+D, la salut, l’art o les universitats.

L’economia de la filantropia és important pel valor que crea a la societat, l’oportunitat que cadascú decideixi a qui i per a què dona. Però el que és realment significatiu és l’impacte social dels projectes que finança i de les persones que hi ha al darrere, projectes que són clau per al futur.

El mercat de la filantropia el 2011

| En euros |

